FRANCKESCHE STIFTUNGEN

Alte Drucke

Postylla Swatē || paměti M. Jana Husy/|| Mučedlnijka Božijho/na Euangelia || kteráž se čtau přes celý Rok.|| K nižto přidané || gsau mnohé giné ...

Hus, Jan

Nürnberg, 1563

VD16 ZV 27213

Nedele Cztrnacta po Swate Trogicy/ Euangelium Swateho Lukasse w Sedmnacte kapitole.

Nutzungsbedingungen
Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.
Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.
Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use
All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.
Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.
For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-148110

Visual Library

Neděle Cztrnáctá po Swaté Trogicy / Euangelium Swatého Lukáſſe w Sedmnácté Kapitole.

W Ten čas: Když ſſel Gežijš do Geruzaléma / ſſel gest mezy [a] Samařij / a mezy [b] Galilei. A když wcházel w geden [c] Hrádek / [d] potkali ſau ho deſet mužůw malomocných / [e] kteřijžto ſtáli gſau zdaleka / a zdwijhli ſau hlas řkauce: Gežijſſy přikazateli / ſmilůg ſe nad námi. [f] Gež yakž vzřel / wece: Gděte / vkažte ſe Kněžijm. Y ſtalo ſe / když gſau ſſli / očiſſtěni gſau. A geden z nich / yakž vzřel / že očiſſtěn gt / wrátil ſe geſt s welikým hlaſem welebě Boha / a padl geſt na twář před nohy [g] geho / dijky čině / a ten byl Samarytán. [h] A odpowěděw Gežijš / řekl geſt: Wſſak deſet [k] vzdraweni ſau / a dewět [m] kde

[a] tau zemij.
[b] tau zemij.
[c] t. Měſtečko.
[d] gſúc Kněmu w ceſtě.
[e] malomocnij.
[f] malomocné.
[g] Gežiſſowy
[h] k tomu ſamarytanowi.
[k] aneb vzdraweno gt.
[m] aneb gich geſt.

Kázaný w XIIII. Neděli

sau? Nenj nalezen kteryby se wrátil/a dal sláwu Bohu/ gedné tento Cyzozemec. Y wece gemu/ Wstań a gdi/ wýra twá tě vzdrawila.

W Tomto Euangelium gest zmjnka o Gežjssowi/o desýti Malomocných/a o Kněžjch. Na Gežjssowi vkazuge Euangelium prácy/moc welikau/a Miloserdenstwý. Prácy že chodě mezy Zemý Pohanskau/ a mezy zemý židowskau/kázal gest slowo Božj/ neb dý Euangelium.

¶ Když ssel Gežjss do Geruzaléma/ ssel gest mezy Samařj/genž gest Země Pohanská/ a mezy Galilei/genž gest Země židowská. Miloserdenstwý pak geho se vkazuge y w tom/ že gest tak kázal y w tom že gě Malomocných deset vzdrawil. A též moc geho Božská/ vkazuge se w tom vzdrawenj. Na Malomocných pak vkazuge se býda welikánad wssech/a počátek pěkný/ale wděčnost konečná na gedinem/a na dewýti newděčnost. Na Kněžjch Euangelium nic zgewně nevkazuge/než gest domněnj/že gsauce přikázatelé Zákona Krystowa/ nepřikázali sau wyčisstěným/aby ssli k Gežjssowi/aby díky gemu wzdali/že ge ráčil milosrdně vzdrawiti: y dý Euangelium:

¶ Když ssel Gežjss do Geruzaléma/to wěz/kázat/ssel gest/ne pyssně gel/yako nyněgssý Kněžj gezdj/y ya po hřjchu gezdjm/ a w tom swau nestatečnost wyznáwám/že nechodjm pěss kázat/yako gest muog Wykupitel chodil/newjm pomuoželi mi to/žebych pěss tak daleko/a tak brzo nemohl přigjti/y ssel gest mezy Samařj/pohanskau Zemj/ a mezy Galilegj židowskau Zemj.

¶ A když wcházel w geden Hrádek/ to gest w Městečko/potkali sau ho/wyssedsse na Pole /deset Mužuw malomocných. Tu wěz/ že před Městem gsau ho potkali/a tu se diw stal.

¶ Nayprwé proto/ že Malomocnj gsau w Městech nepřebýwalj neb bylo gest přikázano w Zákoně/Leuitici w xiij. kap. a Knihách Numeri w v. kapitole. psáno gest takto: Přikaž Synuom Israhelským/ať wywrhau z Měst každého Malomocného.

¶ Druhé proto/stal se diw ten přet Městem zgewně/aby mnohým prospěl k wýře/kteřj stáli gsau zdaleka.

¶ Nayprwé proto/že gsau z přikázanj Zákona nesměli přistaupiti.

¶ Druhé snad pro poctiwost/kterauž gsau měli k Gežjssowi chtjce vzdraweni býti. A zdwýhli gsau (z welikéžádosti zdrawj/a aby ge slyssal) hlas řkauce: Gežjssy přikazateli/ hlas gich gest Modlitba sladká/ pokorná/a duchownj/a obecná: Sladká že řkau: Gežjssy. Neb yakož dj

Swa-

Bernard: Gežíſs geſt ſladké zpěwánij w vſſe/Stred w vſtech/ a weſelij w ſrdcy. Pokorná/že řkau/Přikazateli/wyznáwagýce/že gim má přikázati/yako ſwým. Duchownij/že nežádagý Peněz/yako obecně žádagý malomocnij/ale žádagý ſlitowánij řkauce: Smilug ſe nad námi. Obecná/že nižadný ſám za ſe neproſý/ale wſſyckni ſpolu/ zaſe wſſyckni řkauce: Smilug ſe nad námi. A takowau Modlitbu Gežíſs rad ſlyſſý/Sladkau/ Pokornau/Duchownij/ a Obecnau/yakož geſt vſlyſſal tyto/ a vzdrawil ge od malomocenſtwij. A prwe wzezřel na nie/ miloſrdně. Neb dij Euangelium: fol. 88. b.

¶ Gež yakž vzřel/totiž/ okem tělesným/ gež geſt widěl od wěčnoſti známým Božſkým/ řekl geſt: gděte vkažte ſe Knežým. Troge wěc tu na Gežíſſowi ſe vkazuge. Miloſrdenſtwij dobrotiwé na wzezřenij. Maudroſt/na rozkážanij. a Moc na vzdrawenj/neb geſt Dobrotiwy/ Múdrý/ a Mocný Gežíſs.

¶ Tu wěz/ proč gim geſt kázal Gežíſs/ aby ſe vkázali Knežým/ a geſt prwnij přičina naplněnij Zákona ſtarého. Neb pſáno geſt w Leuitic. w xiij. kap. Že wyčiſtěný od malomocenſtwij měl ſe vkázati Knežým/a to pro dwogij wěc. Nayprwé proto/ že Knězij měli gſau znáti malomočenſtwij/a znáti který Čzlowěk bylby wyčiſſřen/ od malomocenſtwij/aby oblášyli/že muož býti w Obcy. Druhé proto/ aby Malomocný obět dal kterauž geſt Buoh rozkázal. Leuit. 14.

¶ A tu Knězij nynēgſſý berau pochop/ že welij ſobě od Zpowědi Penize dáwati/ale nepomuož gim to/ neb geſt Kryſtus Knez nowého Zákona newzal nic od malomocných/ vzdrawil ge. A Knežým ſwým nowého Zakona/řekl geſt v Swatého Mathauſſe w x. kap. Darmo gſte wzali/darmo dáwagte. Darmo gſte wzali/ totiž bez Peněz/darmo pro mne dáwagte/bez Peněz. Math. w x.

¶ K kázal geſt Kryſtus těmto Mužuom vkázati ſe Knežým/ pro naplněnij Zakona ſtareho/ genž gesſtě nebyl geſt owſſem w podobenſtwých a w vſtawenych obětných pominul.

¶ Druhé/kázal ſe gim vkázati Knežým proto/aby oni lidu prawili/že Gežíſs vzdrawil geſt Malomocné/a tak aby lid k Gežíſſowi yako k Bohu mocnému obrátili.

¶ Třetij proto/aby Knězij naučili ty Muže wěřiti w Gežíſſe z toho ſkutku/že ge vzdrawil/a také aby Knězij radili gým/ aby ſſli k Gežíſſowi/a wzdali gemu Díky/a Chwalu. Učinilili gſau to Knězij ti/newým/ ale nezdá mi ſe/ neb wždy gſau tupili ſkutky Kryſtowy/y ty kdož gſau Kryſta rádi ſlyſſeli.

¶ Čztwrté proto kázal ſe gim vkázati Knežým/ aby vkázal/ že w Duchownym vzdrawenij od hřýchuow/magý hřýſſnú gýti k Knežým/ abráti od nich radu/ kterak magij ſe podobně hřýchuow káti. Ale aby

vkázal milý Spaſytel/ že on geſt ten / genž ſám Duſſy od hřijchuow či-
ſtij/a že bez Kněžij muože odpuſtiti/a odpauſſtij hřijchy: Vzdrawil geſt
tyto Malomocné na ceſtě/prwé než gſau Kněžij doſſli.

¶ A ten ſkutek wážij Swatij/a zwláſſtě Swatý Jeronym/genž
dij: že yakož Kněžij ſtareho Zákona / měli gſau moc / aby rozeznali/ kdo
geſt Malomocny/a kdo nenij/ale neměli gſau mocy/ aby koho včiſtili od
Malomocenſtwij / ani/ by toho / genž geſt nebyl Malomocný / včinili
Malomocným:

¶ Též Kněžij nowého Zákona/magij moc/aby rozeznali mezy hřij
chem/ a mezy hřijchem/ ale nemagij mocy / aby koho w Duſſy wyčiſtili
od hřijchu / ani aby čiſtého od hřijchu / když by chtěli / včinili nečiſtého.
Tak pokládá Swatý Jeronym. O tom gſem ginde mnoho pſal/ a po-
ložijce/že Kryſtowo přikázanij toto: Gděte vkažte ſe Kněžijm/ geſt Po
dobenſtwij Zpowědi / gijž lidé činiti magij před Kněžijmi.

¶ Tehdy wážijm takto ſlowa/že když dij Kryſtus Malomocným
gděte/vkažte ſe Kněžijm/že w tom znamená/aby ſmrtedlnij hřijſſnijcy/
ſſli vkazowat ſwých hřijchuow Kněžijm/genžby vměli rozeznati/ me-
zy hřijchem/a mezy hřijchem. A když dij / gděte: Vkazuge / že hřijſſny ne
má meſſkati ſwym vkázanijm/a také/aby ne bezděčně/ ale dobrowolně
ſe vkázal.

¶ A když dij/ vkažte/ vkazuge tijm/ aby hřijſſný netagil hřijchuow/
ale aby ge vkázal.

¶ A když dij/ſe/tijm vkazuge/ aby hřijſſný ſwé hřijchy vkázal/a tka:
Kněžijm/vkazuge že Kněžij magij moc/aby ſlyſſeli hřijchy/ a radili/ kte-
rak muož Člowěk mocy Kryſtowau od hřijchuow wyčiſſtěn býti.
Z toho máme že Zpowěd má byti dobrowolná/brzká/zgewná Knězy
ſwých hřijchůw/a celá. Neb když hřijſſnij wolagij ſrdcem k Gežijſſowi/
a gdau aby vkázali ſe Kněžijm/on ge ſwau mocy prwé/ než Kněžij do-
gdau/od hřijchůw na Duſſy wyčiſſtiuge. Protož dij S. Auguſtyn: We-
liká dobrota Božij/že k ſamému ſlijbenij hřijchy odpauſſtij/geſſtě neprá-
wij vſty/ a wſſak giž Buoh w ſrdcy ſlyſſý. Tak mluwij na ono ſlowo
Zialm 31. Dawidowo w Zialmu xxxj. Řzekl ſem/prawiti budu proti ſobě neſpra
wedlnoſt ſwau Pánu/a ty odpuſtils zloſt hřijchu mého. A teď dij Euan
gelium:

¶ A ſtalo ſe geſt/když gſau ſſli/čiſtij včiněni gſau. Ale dělij ſe na dwě
ti/kterýmž hřijchowé gſau od Kryſta odpuſſtěni.

¶ Gedni gſau/genž welebijce Kněžſtwo prawij / by bez gich rozhřě-
ſſenij nižádný nemohl rozhřeſſen býti. A ti gſau yako židé od Malomo
cenſtwij vzdrawenj / genž gſau ſe k Gežijſſowi / aby gemu Chwálu da
li nenawrátili.

¶ Druzý

¶ Druzý gſau/genž wěrně prawý a wěřý/že muož hřýſſný mýti odpuſſtěný hřýchůw od Boha/ačby ho nižádný Kněz zde nerozhřeſſyl/ yakož geſt Pán Bůh včinil s mnohými w ſtarém Zákoně/y w nowém/ a s lotrem na křížy/ a s onýmž zgewným hřýſſníkem/ genž (S. Lukáſs w xviij: kap.) zpowýdal ſe Bohu/ řka: Bože buď Miloſtiw mně hřýſſnému/a že mu Buoh hřýchy odpuſtil ſwědčý tu Kryſtus řka/ že přiſſel geſt w Duom ſwuog gſa ſprawedliw.

¶ Ale těch/genž tu moc Kryſtowi dáwagý/ geſt gich málo/ yakož z malomocných gediný ſe k Gežýſſowi s chwálau wrátil/a to Samarytán/to geſt/Pohan z Samařý té pohanſké země/yakož dý Euangelium: A geden z nich yakž vzřel/že očiſſtěn geſt/wrátil ſe geſt/a tak dále/ geden z deſýti vzdrawených. Tu ſe vkazuge řídkoſt lidý k Gežýſſowi wděčných/yakož w dole ſám Gežýſs to prawý.

¶ Vzřew že očiſſtěn geſt od malomocenſtwý/ nawrátil ſe s welikým hlaſem welebě Boha. Hlas weliký vkazuge welikoſt wděčnoſti/ná bożenſtwý/a wýry. Protož welebil geſt Boha/ne Knežý/gýmž ſe vkázal/a padl geſt na twář/ w tom pokoru geſt vkázal/ před nohy geho/ w tom geſt dobrodinſtwo Gežýſſowo wyznal/ dýky čině totiž yako Bohu/a ten byl Samarytán/to geſt/z Samařý Pohan. A to dý S. Lukáſs: Yakoby mýnil/že giný byli gſau žídé/genž gſau ſwé vzdrawený/ yako od Zákona/ſe domněli mýti/ že gſau ſe vkázali Knežým/ ale Samarytán ten geſt wyznal/že od Kryſta geſt vzdrawen.

¶ A odpowěděw Gežýſs/ řekl geſt: wſſak deſet vzdrawení gſau/a dewět kde gſau: Tu dý wýklad/na newděčné/ yako na neznámé/ týže/ řka: Kde gſau: Neb yako newděčný newyznáwá Božýho dobrodinſtwý/také Bůh newyznáwá ho k ſpaſený a k miloſti. Dále dý Kryſtus:

¶ Nenýť nalezen/kteryby ſe wrátil/totiž/z těch dewýti/ a dal chwalu Bohu/gedné tento Cyzozemec. Ay ony oznamuge Spaſytel w newděčnoſti/a tohoto chwalý z wděčnoſti/a dý gemu: Wſtaň/a gdi/ neb wýra twá tě vzdrawila. Wýra/ genž geſt žaložený wſſech ctnoſtý k ſpaſený/ twá/ne cyzý/ne Knežý/tě/ pokorného a wděčného/vzdrawila/na těle od malomocenſtwý/a na duſſy od hřýcha/ A to mocý Pána naſſeho Gežýſſe Kryſta/Amen.

¶ Swatý Beda na toto Euangelium dý: Že Malomocný znamenagý Kacýře/genž gſau wnitř rozličnými poſſkwrnami zprzněni/a magi od lidu lučeni býti/aby ſwým hřýchem giných nezprzmili. A že Swatokupectwý/to welike Kacyřſtwý/po hřýchu welmi geſt Knežý zprznilo/ by měli odlaučený býti/ aby giných neprznili/ prodáwagýce Odpuſtky/ Zpowěd/Křeſt/Kázaný/ Mſſy ſlaužený/ Pohřeb/Oleg ſwatý/žehnaný/y Koſteluow ſwěcený/y Oltářuow/ a wětſſý Swatokupcy prodáwagýce Biſkupſtwý/ y giné Obroky/ a giný kupugýce/by/řkau/ ti byli

Kázanij w XV. Nedeli

S pomahač ſwými odlaučeni od vřadu Kněžſkého/ a od obce wěrnė/ nedoſtaloby ſe mnoho Kněžij/ a muſyliby druzý Biſkupowé y ginij k Rokij gjti/ aby Kněžſtwij nepožywali/ dokudby ſe od toho Gezy Malomocenſtwij/ pokánjm prawým nezčiſtili.

Nedéle Patnáctá po Swaté

Trogicy Euangelium Swatého Matthauſſe w Sſeſté Kapitole.

V Ten čas: Rzekl Gežíſs Včedlnýkuom ſwým/ Nižádný nemuož dwěma [b] pánuom [c] ſlauziti/ ze aneb [a] gednoho w nenáwiſti bude mýti/ [c] a druhého miłowati. Aneb gednoho ſtrpý [a] a druhým pohrzý. Nemuožete Bohu ſlauziti [b] a penězuom.

Protoż